Boks 106 • 110 Tórshavn • Tlf. 31 63 13 • Fax 35 95 96

5

068594

06. MAJ 2013

1. 06.05.2012

Hans-Emil Haraldsen Stoffalág 8 100 Tórshavn

> Tórshavn, tann 3. mai 2013 J.nr. 2013003

Avgerð

í kæru tygara móti Arbeiðsloysisskipanini (ALS)

Kærunevndin hjá ALS viðgjørdi á fundi tann 29. apríl 2013 kæru tygara um bíðidagar.

Kærunevndin samtykti at staðfesta avgerðina hjá ALS.

Av málinum framgongur, at tygum lótu ALS umsókn um arbeiðsloysisstuðul tann 14. februar 2013.

Tygum upplýstu í umsóknini, at tygum eru uppsagdur vegna vantandi arbeiði, og at tygara seinasti arbeiðsdagur var tann 13. februar 2013. Tygum upplýstu, at tygum hava ikki krav uppá at fáa uppsagnartíð og –løn.

ALS móttók eisini eina uppsøgn frá undanfarna arbeiðsgevara tygara, dagfest 13. februar 2013, harav framgekk, at tygum vórðu uppsagdur tann 13. februar 2013, grundað á vantandi arbeiði.

ALS vendi sær til tygara við brævi, dagfest 18. februar 2013, harav m.a. framgekk, at umsóknin um arbeiðsloysisstuðul kom í gildi tann 14. februar 2013, og at tygum fingu arbeiðsloysisstuðul frá 28. februar 2013. Orsøkin til, at tygum fingu játtað arbeiðsloysisstuðul frá 28. februar 2013, er, at tygum fingu bíðidagar, sum vóru frá 14. februar 2013 til 27. februar 2013.

Eisini varð viðlagt kunningarskriv, harav m.a. framgekk, at tygum fingu arbeiðsloysisstuðul 10 útgjaldsdagar frá tí degi, at tygum boðaðu ALS frá, at tygum vórðu tøkur á arbeiðsmarknaðinum.

BOKS 106 • 110 TÓRSHAVN • TLF. 31 63 13 • FAX 35 95 96

KÆRAN

Tygum hava í kæru tygara, dagfest 24. februar 2013, m.a. víst á, at tygum høvdu tygara seinasta arbeiðsdag tann 13. februar 2013 vegna vantandi arbeiði. Tygum lótu ALS umsókn um arbeiðsloysisstuðul og uppsøgnina tann 14. februar 2013.

Tygum vísa eisini á, at tygum eina viku seinni fingu bræv frá ALS um, at arbeiðsloysisstuðulin var játtaður. Men tað var frá 28. februar 2013, sum ikki er dagurin, tá tygum lótu umsóknina um arbeiðsloysisstuðul inn.

Tygum meta, at tygum hava rætt til útgjald frá fyrsta degi, sum ALS hevur móttikið tygara umsókn um arbeiðsloysisstuðul, sum var tann 14. februar 2013.

KÆRUUMMÆLI FRÁ ALS

ALS hevur í kæruummæli, dagfest 27. mars 2013, m.a. víst á, at sambært § 14, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 í ALS-lógini, hevur ein persónur rætt til arbeiðsloysisstuðul frá tí degi, sum viðkomandi er arbeiðsleysur og prógvar tað fyri ALS, er tøkur á arbeiðsmarknaðinum og arbeiðsførur til eitt og hvørt fulltíðarstarv, tó í fyrsta lagi frá tí degi, at ALS hevur móttikið skrivliga umsókn.

Í § 16 a í ALS-lógini er ásett, at arbeiðsloysisstuðul verður ikki útgoldin, fyrr enn 10 bíðidagar eru farnir, og í § 16 a, stk. 2 verður givið landsstýrismanninum helmild til við kunngerð at áseta nærri reglur.

Hendan heimildin er nýtt í § 7, stk. 1 í útgjaldskunngerðini, har tað er ásett, at bíðidagarnir verða roknaðir frá tí degi, at setanarliga tilknýtið er av.

Eisini vísir ALS á, at líka frá uppruna ALS-lógini frá 1992 eru bíðidagar roknaðir, tó ikki á sama hátt allatíðina. Bíðidagarnir vórðu strikaðir í ALS-lógini í tíðarskeiðnum 25. mai 2009 til 8. mai 2012.

Við seinastu lógarbroyting í mai 2012 komu bíðidagarnir aftur í ALS-lógina. Hesuferð á tann hátt, at øll fáa 10 bíðidagar, áðrenn arbeiðsloysisstuðulin verður útgoldin. Bíðidagarnir verða roknaðir fyri útgjaldsdagar. Bíðidagar verða ikki trektir av dagasalduni uppá 648 dagar í 3 ára skeiði.

Eisini vísir ALS á, at í viðmerkingunum til seinastu lógarbroytingina frá 8. mai 2012 verður skrivað, at ásettir verða 10 bíðidagar soleiðis, at arbeiðsloysisstuðulin ikki verður goldin, fyrr enn 10 bíðidagar eru farnir. Tað hava áður verið bíðidagar í lógini, og Stýrið fyri ALS hevur nú avgjørt at innføra hesar aftur. Tað merkir, at ein persónur, sum gerst arbeiðsleysur, skal umframt at fáa teir ágóðar, sum honum er tryggjað frá arbeiðsgevara sambært lóg ella sáttmála, bíða í 10

Boks 106 • 110 Tórshavn • Tlf. 31 63 13 • Fax 35 95 96

útgjaldsdagar, áðrenn hann hevur rætt til arbeiðsloysisstuðul. Bíðidagarnir verða ikki roknaðir sum mistir í samlaða dagatalinum, sum ein persónur hevur rætt til at fáa útgjald í. Tað merkir einans, at hesir bíðidagar verða forskotnir. Sostatt gongur tað íkki útyvir samlaða dagatalið, ið viðkomandi hevur rætt til arbeiðsloysisstuðul.

ALS vísir á, at tá tað í útgjaldskunngerðini er ásett, at bíðidagarnir verða roknaðir frá tí, at setanartilknýtið til arbeiðsgevaran er av, verður í tygara føri roknað frá 14. til og við 27. februar 2013.

ALS metir, at avgerðin um, at tygum hava rætt til arbeiðsloysisstuðul frá 14. februar 2013, og at tygum ikki hava rætt til útgjald fyrr enn 28. februar 2013 orsakað av, at 10 bíðidagar skulu vera farnir, eftir at setanartilknýtið til arbeiðsgevaran er av, er røtt við heimild í § 14 og § 16 a í ALS-lógini, § 7 í útgjaldskunngerðini og í viðmerkingunum til seinastu lógarbroyting.

ÍSKOYTISVIÐMERKINGAR FRÁ KÆRARA

Tygum eru við teidubrævi, dagfest 3. apríl 2013, komin við ískoytisviðmerkingum.

Tygum hava víst á vegleiðing á heimasíðuni hjá ALS, harav millum annað framgongur, at arbeiðsloysið verður staðfest frá tí degi, at ALS fær skrivliga fráboðan um hetta. Hetta er treytað av, at tú annars lýkur treytirnar um at fáa arbeiðsloysisstuðul. Eisini framgongur av helmasíðuni hjá ALS, at tað ikki skal gloymast, at ALS kann ávísa arbeiði, so skjótt, tú hevur boðað frá, at tú ert tøkur á arbeiðsmarknaðinum, og tað kann vera, áðrenn tú hevur fingið stuðul útgoldnan.

Tygum vísa á, at ALS kann frá fyrsta degi, at ein hevur latið umsóknina inn til ALS, sum í tygara føri er tann 14. februar 2013, boða frá arbeiði, sum tygum síðani skulu taka av ella straffast við karantenu longu frá 14. februar 2013. Men sum ALS sigur, so skal mann fyrst hava 10 bíðidagar, men at hesir verða ikki frátrektir samlaða dagatalinum í ALS-skipanini, sum altso er 648 dagar í 3 ára skeiði. Men hasir tíggju bíðudagarnir eru við í tíðini, har ALS kann bjóða einum eitt arbeiði, sum mann skal taka av. Hetta vil so siga, at tað eru 658 dagar í 3 ára skeiði, har ALS kann boða frá arbeiði, sum mann skal taka av, sum ALS so samstundis gevur einum rætt til útgjald fyri teir 10 bíðidagarnir, og tí siga teir 10 bíðidagarnir bara, at mann fær útgoldið arbeiðsloysisstuðul afturút og ikki forút frá 1. degi tann 14. februar 2013.

AVGERÐ HJÁ KÆRUNEVNDINI

§ 16 a í ALS-lógini ásetur, at arbeiðsloysisstuðul verður íkki útgoldin fyrr enn 10 bíðidagar eru farnir.

Boks 106 • 110 Tórshavn • Tlf. 31 63 13 • Fax 35 95 96

Í viðmerkingunum til § 16 a í ALS-lógini framgongur m.a., at ein persónur, sum gerst arbeiðsleysur, skal, umframt at fáa teir ágóðar, sum honum er tryggjað frá arbeiðsgevara sambært lóg ella sáttmála, bíða í 10 útgjaldsdagar, áðrenn hann hevur **rætt** til arbeiðsloysisstuðul.

Tað er sostatt kki talan um, at útgjaldið verður forskotið, men harafturímóti, at ein fyrst fær **rætt** til arbeiðsloysisstuðul, tá bíðudagarnir eru farnir.

§ 16 a, stk. 2 í ALS-lógini ásetur, at um Stýrið tekur undir við tí, kann landsstýrismaðurin við kunngerð áseta, nær og hvussu bíðidagar verða ásettir.

Við heimild í hesi grein er ásett í § 7, stk. 1 í útgjaldskunngerðinl, at arbeiðsloysisstuðul verður íkki goldin, fyrr enn 10 bíðidagar eru farnir. Bíðidagar verða roknaðir frá tí degi, at setanartilknýtið er av.

Seinasti arbeiðsdagur tygara var tann 13. februar 2013, og setanartilknýtið er tí av tann 14. februar 2013. Tygum skulu bíða í 10 útgjaldsdagar, áðrenn tygum hava rætt til arbeiðsloysisstuðul. Tygum hava sostatt ikki rætt til arbeiðsloysisstuðul fyrrenn tann 28. februar 2013.

Kærunevndin kann í tí sambandi viðmerkja, at lýsingin í kunningarskrivinum frá ALS um bíðidagar er ikki røtt og eigur at verða tillagað til galdandi reglur.

Við hesi grundgeving samtykti Kærunevndin at staðfesta avgerðina hjá ALS.

Hendan avgerð kærunevndarinnar er endalig og kann sambært § 26, stk. 1 í ALS-lógini ikki kærast víðari til hægri fyrisitingarligan myndugleika.

Avrit av hesum skrivi er í dag sent ALS.

Vinarliga

Kærunevndin hjá Arbeiðsloysisskipanini

ristina Samuelsen, Yormaður

Normassen, skr.